

ՕՐՈՒԱՆ ԱՄԵՆԻՆ ՍՈՍԿԱԼԻ ԶԵՆՔԸ — Օ Դ Ա Ն Ա Ւ —

Բարիզէն կը տեղեկացնեն, —
Պատերազմի օդանաւերուն ուժը

կարելի եղածին չափ աւելցնելու
համար ամէն երկրներու մէջ կա-
տարուած անընդամ աշխատու-
թիւնները ցոյց կուտան թէ օդա-
նաւերը ի՞նչ կարեւոր գեր պիտի
կատարեն ապագայ պատերազմի
մը մէջ։ Այս օրեւու լոյս տեսած
հրատարակութիւններէն և նոյնին կ
գաղտնի վիճակագրութիւններէ կը
տեղեկանանք թէ Թրանսա, Իտա-
լիս, Գերմանիա, Խուսիս և Անգ-
լիս ու ասոնց համ և հրկորորական
տէրութիւններ ամէնաշատ կերպով
կը ջանան աճեցնել իրենց օդային
ուժը։

Յայտնի չէ ճշգիւ թէ տէրու-
թիւնները ո՞քան օդային ուժ և
որքան օդանաւորդ ունին։ Տէրու-
թիւնները շատ անգամ սխալ տե-
ղեկութիւններ կը հրատարակեն ի-
րենց մրցակիցները շուրեցնելու
համար։

Այս պատճառով շատ պէտք չէ
հաւատք ընծայել հրատարակուած
տեղեկագրէններուն։ Ո՞վ գիտէ ի՞նչ
անակնկալիններու ակնատաես պիտի
ըլլանք, եթէ պատերազմ մը
սկսիր։

Ասկա յայտէն ըլլալով մէկտեղ
ապարդիւն ըլլար եթէ հրատարակ-
ուած զրութիւնները աշքէ անցը-
նենք օտար տէրութեանց օդային
ուժին վրայ գաղափար մը առնելու
համար։

Գերմանիա 1936 Հոկտեմբերի
սկիզբը ունէր 1900 օդանաւ 150
տորմիզներու բաժնուած։ Սպառա-
պինութիւնները աւելցնելու ծրա-
դրին համաձայն որոշուած էր որ
1937ին այս տորմիզները 200ի
բարձրանան։ Գերման օդանաւերը՝
հարիւրին վաթսուն համեմատու-
թեամբ ոմբակութեան օդանաւեր
են, մացածը հուսար քանակու-
թեամբ հետապնդումի և հետազո-
ուութեան օդանաւեր են։

Օդային զրութին մէջ Գերմանիան
րուն կրած զժուարութիւններուն ա-
մէնչն մէծ օդային սպայ և նա-
սպ չունենալի է։ Այս պակասը
լրացնելու համար արտասակու ջան-
քեր կ'ըլլան վերջին զպրոց մը
բացուեցաւ օդանաւի, այս զպրոցը
կը յանախեն 720 աշակերտ, որոնք
վազը բանակին պիտի ծառային։
Ասկէց զատ երկու զպրոց ալ պիտի
շինուի օդային սպայ պատրաստե-
լու համար։

Պատերազմի մը պահուն, Գեր-
մանիոյ օդային ուժերը պիտի ա-
ւելան։ Այս զրութին համար մաս-
նաւոր մարմին մը կազմուած է
և ութիւննական որ կը զարէ Գեր-
մանիոյ օդային զրութիւրը, և զո-
յութիւն ունեցող բոլոր նաւերը
պատերազմականի փոխելու զրութի-
վը կը զրադի։ Ասկէց զատ, Գերմանիա
ունի նաև օդանաւային պահուած
տորմիզ մը։

Գերման օդանաւորդութիւնը
գիտական նորագոյն բոլոր միջոց-
ներէն օդուած է։ Վերջերս նոր
մօթէօրներ պատրաստուեցան, ա-
կատարելութիւնով օժուած մօ-
թէօրներ, ասոնք զործածուեցան
օդանաւերու մէջ, և ասոնց արժէքը
միծապէս բարձրացաւ։ Այս մօթէօր-
ներուն շնորհիւ աւելցաւ օդանաւե-
րուն արագութիւնը և ոմբակու-
մը կարող թիւնը։

Անցած տարի շատ մէծ չափով
զարգացաւ գերման օդանաւորդու-
թիւնը։ Ասկա կրնանք հասկնալ և
գնահատել անոր յատկացուած
պիտունէով։ 1926էն 1933 եօթը
արարուան ընթացքին մէջ պատե-
րազմական օդանաւերու յատկաց-
ուած էր ընդամէնը 265 միլիոն,
1933ին բարձրացուեցաւ 475 մի-
լիոն մասք, 1934ին՝ 1300 միլիոն
մասք։ Եւ դիտելի է որ այս զու-
մարները՝ սովորական պիտունէն-

րուն մէջ նշանակուածներն են։
Պիտունէն դուրս անապին զումար-
ներ յատկացուած են, եթէ ասոնք
ալ աւելցնենք պաշտօնապէս հրա-
տարակուած թուանշաններուն վը-
րայ, այն ատեն գաղափար մը
կ'ունենանք թէ Գերմանիա ի՞նչ աս
տիճանի կարեւորութիւն տուած է
օդանաւի գործին։

Սովետ Ռուսիոյ օդային ուժը

Սովետ Ռուսիոյ օդային ուժն ուժն ու-
թիւնութիւններու շատ կարեւոր
են։ Խուսիս 1933 թիւն առաջ 187
տորմիզ 1800 օդանաւերէ բաղկա-
ցած, Այս կարեւոր ուժը 1934ին
հանեց 2800 օդանաւերով բաղկա-
ցած 321 տորմիզներու։ 1935ին՝
3200 օդանաւերով կազմուած 437
տորմիզներէ, 1936ին՝ 3500 օդա-
նաւերով կազմուած 488 տորմիզնե-
րու։

Սովետ Ռուսիոյ պատերազմա-
կան օդանաւերը երկու տեսակ են։
Մէկ տեսակը՝ թեթև ոմբակուու-
մի, միւս տեսակը՝ ժամը 400 քի-
լոմէթր տորացող հատապնումի
օդանաւեր։ Դժուար է հասկնալ թէ
Ռուսիա ո՞քան ամուսնական անձի մը
հետ ամուսնանալ։ Այս պատճառու-
է որ գուքս, կոմս, իշխան, քածա,
շէզատէ ամուսներուն տակ բազ-
մաթիւ գրամառու ողողացների։

Հարուսա կոնջ հետ ամուսնանա-
լով մինչեւ իրենց կանաքինը վերջը
համար ընկեր համար եկած ան-
ձեր են։ Մէր ամէնէն տկար կողմն
ալ այս է, Մէր կիները մեծապէս
կը բաղձան ազնուական անձի մը
հետ ամուսնանալ։ Այս պատճառու-
է որ գուքս, կոմս, իշխան, քածա,
շէզատէ ամուսներուն տակ բազ-
մաթիւ գրամառու ողողացների։

Ամուսնալուծուեցայ՝

Փ. Վ. Կ'ըսէ.

«Վերջապէս ամուսնալուծուե-
ցայ» Ձեզի կ'ապահովցնեմ որ չոր-
հաց ուտեղ աւելի լաւ է ծառանե-
րուն ապարոնն ալ մեզէ է, սակայն
ինչ օգուտ, ամիշինին ամուսինը ըլ-
լարուն համար կը յարգինք զինքը ը-
սել ուղղող անձերուն ներքեւ, քրէ-
մաւոր պազպազակ ուտեղէն։ Եթէ
հարուսա կոնջ հետ ամուսնանա-
լով մէծ գործու թիւն մէջ կարգուած է ա-
մուսնական ամառնակացցայ։

Վարուսալուծուեցայ՝

Ժ. Վ. Կ'ըսէ.

«Վերջապէս ամուսնալուծուե-
ցայ» Ձեզի կ'ապահովցնեմ որ չոր-
հաց ուտեղ աւելի լաւ է ծառանե-
րուն ապարոնն ալ մեզէ է, սակայն
ինչ օգուտ, ամիշինին ամուսինը ըլ-
լարուն համար կը յարգինք զինքը ը-
սել ուղղող անձերուն ներքեւ, քրէ-
մաւոր պազպազակ ուտեղէն։ Եթէ
հարուսա կոնջ հետ ամուսնանա-
լով մէծ գործու թիւն մէջ կարգուած է ա-
մուսնական ամառնակացցայ։

Ամուսնալուծուեցայ՝

Ժ. Վ. Կ'ըսէ.

«Վերջապէս ամուսնալուծուե-
ցայ» Ձեզի կ'ապահովցնեմ որ չոր-
հաց ուտեղ աւելի լաւ է ծառանե-
րուն ապարոնն ալ մեզէ է, սակայն
ինչ օգուտ, ամիշինին ամուսինը ըլ-
լարուն համար կը յարգինք զինքը ը-
սել ուղղող անձերուն ներքեւ, քրէ-
մաւոր պազպազակ ուտեղէն։ Եթէ
հարուսա կոնջ հետ ամուսնանա-
լով մէծ գործու թիւն մէջ կարգուած է ա-
մուսնական ամառնակացցայ։

Ամուսնալուծուեցայ՝

Ժ. Վ. Կ'ըսէ.

«Վերջապէս ամուսնալուծուե-
ցայ» Ձեզի կ'ապահովցնեմ որ չոր-
հաց ուտեղ աւելի լաւ է ծառանե-
րուն ապարոնն ալ մեզէ է, սակայն
ինչ օգուտ, ամիշինին ամուսինը ըլ-
լարուն համար կը յարգինք զինքը ը-
սել ուղղող անձերուն ներքեւ, քրէ-
մաւոր պազպազակ ուտեղէն։ Եթէ
հարուսա կոնջ հետ ամուսնանա-
լով մէծ գործու թիւն մէջ կարգուած է ա-
մուսնական ամառնակացցայ։

Ամուսնալուծուեցայ՝

Ժ. Վ. Կ'ըսէ.

«Վերջապէս ամուսնալուծուե-
ցայ» Ձեզի կ'ապահովցնեմ որ չոր-
հաց ուտեղ աւելի լաւ է ծառանե-
րուն ապարոնն ալ մեզէ է, սակայն
ինչ օգուտ, ամիշինին ամուսինը ըլ-
լարուն համար կը յարգինք զինքը ը-
սել ուղղող անձերուն ներքեւ, քրէ-
մաւոր պազպազակ ուտեղէն։ Եթէ
հարուսա կոնջ հետ ամուսնանա-
լով մէծ գործու թիւն մէջ կարգուած է ա-
մուսնական ամառնակացցայ։

Ամուսնալուծուեցայ՝

Ժ. Վ. Կ'ըսէ.

«Վերջապէս ամուսնալուծուե-
ցայ» Ձեզի կ'ապահովցնեմ որ չոր-
հաց ուտեղ աւելի լաւ է ծառանե-
րուն ապարոնն ալ մեզէ է, սակայն
ինչ օգուտ, ամիշինին ամուսինը ըլ-
լարուն համար կը յարգինք զինքը ը-
սել ուղղող անձերուն ներքեւ, քրէ-
մաւոր պազպազակ ուտեղէն։ Եթէ
հարուսա կոնջ հետ ամուսնանա-
լով մէծ գործու թիւն մէջ կարգուած է ա-
մուսնական ամառնակացցայ։

Ամուսնալուծուեցայ՝

Ժ. Վ. Կ'ըսէ.

«Վերջապէս ամուսնալուծուե-
ցայ» Ձեզի կ'ապահովցնեմ որ չոր-
հաց ուտեղ աւելի լաւ է ծառանե-
րուն ապարոնն ալ մեզէ է, սակայն
ինչ օգուտ, ամիշինին ամուսինը ըլ-
լարուն համար կը յարգինք զինքը ը-

ՄՈՏ ՕՐԵՆ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՄԱՆԵ
Հայ անգուզական վիպագիր
ՇԻՐՎԱՆԶԱՏԵՒ

գլուխ-գործոց ՍԼԵՆՍ.ՐԹՕՆ

ՎԵՐՁԻՆ ՇԱՏՐՈՒԱՆԸ

որ գրուած է Խ. Հայաստանի Սլենմայի վարչութեան խնդրանով եւ որ այժմ Փիլմի կը բաւուի մէջ եւրոպ. եւ ամերիկ. ամենամեծ ֆիլմերու նոխութեամբ:

Կարգալով ՎԵՐՁԻՆ ՇԱՏՐՈՒԱՆԸ սենարիօն ինքնինքնի պիտի զգակ համարութեան անդամակ մը ունենալու իսկական միջոցը

պատառին առջեւ Փետուեցէ մօտ օրէն ամէն տեղ

Բարիզեան իմիագէտի մասնագէտ մը՝ մԱՆ ՏԼ ԲԱՌԻ երկար աշխատութեամբ ըրած իր գիտերով նոր քոչք մը պատրաստեց, որ մեծ յաջութիւն գտաւ ամէն տեղ, որով հետեւ կրնայ մտնել մորթէն ներս:

ՔԱՆԵՄ ՄԻԱՄՈՒԱԶԸ կը պայծառանէ մորթին դոյնը, կ'անհետացնէ ծերութեան հետքերը: Սեւ զրնիկներէ մորթը զերծ պահելու համար կը բաւէ դէմքը լուալ Քիլի՛ ՄիԱՄ ՈՒՋՉՈՎ (քօլտ քոէմ): Յաջութիւնը պահանջուած, հակառակ պարագային են կը տրուի զրամը:

CREME SIAMOISE

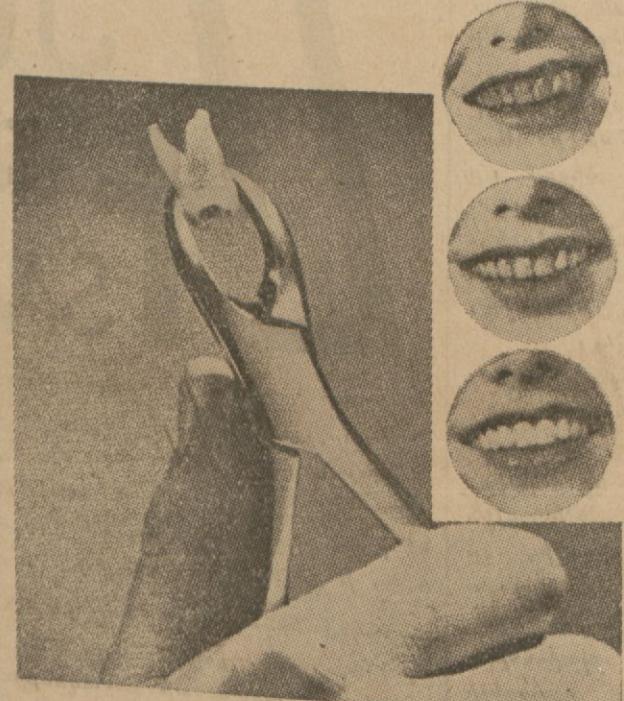
Հ Հ Հ ՈՒ ԱՄԷՆ ՏԵՂ (4)

ՄԻՆԵ ԱԶԱՎ

այս շաբաթ կը ներկայացնէ
Կոյս Երիտասարդը

Կերի Քուրըրի կողմէ
Բեմադրիչ Ֆրանկ Քարքա
Յաւելու ամական լուեր
այժմէական լուեր
Ցայտագիր բը փոխուի
Զորեքարթի օրերը

ՍԱՆԻՆ ի իրաւալիք
Ալցանը ակուաներու հոգէառն է
ՍԱՆԻՆ ակուայի բաթը անոնց փրկարարն է

Փորձեցէ եւ պիտի տեսնելք

Առաջին օր

Երկրորդ օր

Երրորդ օր

Կոիրի, նարբուխի իւ նման
հիւանդութեանց դէմ մաս-
նաւորաբար ազդու է

Կը պատրաստուի Մատիօլին ակուայի խիւսի զգրժարանին մաս-
նագէս միաբանեերուն կողմէ

ԱԿՈՎԱՅԻ ԽԻՒՍԸ

հազուսար և շապիկի պէս կարելի չէ միրը
ընդ մերթ փոխել: Տարիներէ ի վեր գործ
ձուած աշխարհանաչակ վաճառանին մը նախընտրելը ձեր ասողութեան
համար անհրաժեշտ է Այս յատկութիւնը միմիայն՝

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ակուայի խիւսին մէջ
կրնակ գտնել եւ ձեր
բերեին առողջութիւնը
անով կրնակ
ապահովել

Ակուաները կը փայլեցնէ,
ակուայի միսերը կը մաքրէ
եւ

կը զօրացնէ,
բերնի միքրոպաները
կ'անհետացնէ:

Օրը երկու անգամ խողա-
նակելը զանց մի՛ առնեք:

ՍԱԿԱՐԱՆ

18 Մայիս 1937 Գ.Ը.
ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ
Գետ. Դրամատուն Գ. Գ.
Գանք Օթօման բաժն. Գ.Բ.
Ներքին Փոխառութիւն
Սպազ Էրզրում
Անատոլու պարտ. Ա.Բ.
Պօն Անատոլու
Անատոլու բաժ.
Խենիթիւք Ա.
» » Բ.
» » Գ.
Խ Պանքասալ
Պօմոնթի
Բարափի պատթղթ.
Թ'լթ ԱդրԱՄՆԵՐ
Թրքական սոկի
Սթերլին
Լիրէթ
Ֆրանք Փրանսական
Չուղցիրական Փրանք
Պելճական Փրանք
Տրամուլի
Լէյ
Լէվա
Տօմար
Ռայխսմարք
Զ է թ և բ
Լոնտոն
Բարիզ
Հոսում
Տօմար
Պիտիքալ
Աթէնք
Աւատրիական
Լէվա
Մուկուս
Չուղցիրիա

— 442 —

— Հայր, ներողութիւն:
Եւ զլուխը մօրը սրտին վրայ էյնալով անշարժ
մնաց:

Ամէն բան լմացած էր:

Մանօն հազիւ քաջութիւն ունեցաւ զաւկին անզա-
գայացած գլուխը բարձին դնելու:

Ինքն ալ որդույն մահուաւան անկողնին առջեւ ին-
կաւ մնաց:

Այս միջոցին Օպէնի զլուխը տեսնուեցաւ պատու-
ան ին առջեւ:

Վիտօք տեսաւ որ Օպէն իրենց գտնուած սենեա-
կէն ներս կը նայէր, այս սենեակէն ուր այդ ընտանե-
նական ողբերգութեան վերջին քստմելի արարուածը տե-
ղի կ'ունենար:

Վիտօք նշան ըրաւ անոր որ ներս մտնէ:
Անոր ներս մտած միջոցին Մանօն ինքզինը բը

գալով գլուխը վերցուց:

Անէթ ամուսնին նայեցաւ, Վիտօք պաշտառգին իրեն կը նայէր, խեղճ մայրը հասկցաւ որ դեռ ինք.
վիճը իր զաւկին յայտնելու ատենը չէր եկած, ար-
ցունենքը չորցնելով ոտքի ելաւ:

Վիտօք Օպէնի թեւէն բռնելով թօմպուլիքը ցու-
ցուց անոր եւ ըսաւ.

Այս մարդը մեռած միջոցին գործած չարիներուն
վրայ, ներեցինը իրեն:

— Ես ալ կը ներեմ, պատասխանեց երիտասարդ

արուեստագէտը:

Պահ մը, առանց զիտնալու թէ մահճակալին մէջ
պատկողը իր եղբայրն էր, անոր մարմնին առջեւ ան-
շարժ կ'ացաւ, յետոյ Մանօնի մօտենալով ըսաւ.

— Բայց ի՞նչու կուլաք:

— 443 —

— Եր մտածեմ թէ ձեր երկուքին մայրը որդան
պիտի տառապէք եթէ ձեր բաշածը աչքով տեսնէր,
կակազեց Մանօն:

— Տիկին, որքան բարի եւ որքան բուխսիրտ էք
եղեր:

— Աղօթենք անոր հոգւոյն համար:

Վահնակով որ աւելի չկընալով դիմանալ ինքզին-
քը պիտի մատնէր, ծունկի եկաւ իր զաւկին մահուան
անկողնին առջեւ:

Օպէն ծեռքերը միացուց, աղօթենք, վիտօք ծած-
կելու համար իր արցունքը, անդին դարձաւ, յետոյ
Օպէնի մօտեցաւ, անոր ծեռքերը իր ծեռքերուն մէջ
առնելով ըսաւ.

— Գնա, երջանիկ եղիր:

— Ծոնրին եմ, զուց երիտասարդ արուես-
տագէտը:

— Զարժեր, պարտականութիւննիս ըրինք միայն,

— Անկէ անդին Աստուծոյ զիտնալիք բանն է, ա-
ւելցուց Մանօն:

Երը Օպէն սենեակէն դուրս ելլելով աներեւոյթ ե-
ղաւ, խեղճ Անէթ ամուսնին զիրկը նետուելով գոյնց.

— Ֆրանսաւա միայն մէկ զաւակս մնաց. միւսը
պատմեն զիլուու եկածը:

— Ոչ, Անէթ, անկարելի է, պատասխանեց Վիտօք

լսութէն:

— Գիտցիր որ չպիտի կընամ զիմանալ, չպիտի
կընամ ընել այդ գոհոնութիւնը:

— Պէտք է ընես, եթէ ինքզինք յայտնես, թե-
րեւս անոր գժբախտութեան պատմաւ կը դառնաս, ո-